

מסורת הש"ס

[illegible]

תורה אור השלם

1. ראו כי יי נתן לכם
השבת על פן הוא נתן
לכם ביום הששי לחם
יומים שבו איש תחתיו
אל יצא איש ממקומו
ביום השביעי:

שמות טז כט

הגהות הב"ח

(א) רש"י ד"ה גבי יס
אמרו משנה היא. נ"ב
לעיל דף ל ע"ב מיימי לה
תלמודא: (ב) תוב' ד"ה
רבי יהודה וכו' דלפנים
דבני יוחנן ב"ב הוה לכל
רוח דהיינו ד' אלפים:
(ג) בא"ד ומסתמא דיש
להם ד"א ומשני דהכא
ארבע אמות לכל רוח:
(ד) ד"ה גופו וכו'
דבכתב היו גופאים:

מוסף רש"י

נהרות המושבין. היט
 שם נהרם שם לשם מקור
 ללחם ממקום שם
 ובעינתן, וכן וילכן
 ענוותם יעשמן חלל
 גלגל, הרי הן כרגלי כל
 אדם. חן לשם שם
 שפחה לשם מתקנת וכל
 כרגל העצלים ולא כרגל
 המתהלל חלל, כל שם
 מולכן גלגל, לכל מדי
 דיבד (שם) לשם שפחה
 וילכן לשם חן לשם
 יחד חן כרגלי (שם)
 ואשם שם מקור
 למסח לשם מולכן
 למקום שפירי כל לכן
 (שם) (שם)
 חבורה מור שחור
 בחורבה. שדך לרשם זה
 מולות שפלה מתקין
 וקיימות ענוותם ולחיות
 מה שחור לעולם
 חורבה שם חפחה
 לרשין (שם) אלא
 במים. כון חורבה לשם
 לשלח מרס חס דמן (למן)
 שפחה מולות חסיה
 ומלל, ורש שפן שם
 חללות ולחן חסיה
 חללות חסיה מלל
 מלל חן מלל, ואשם
 חל ערש (שם) (שם)
 הכל לפי מה שרוא
 אדם. וכן שפחה
 כל (שם) (שם)

רבינו חננאל

מחיצה של ברזל להתיר
המים, חציין לתחום זה
וחציין לתחום זה. מחיך
עלה ר' יוסי בר' חנינא.
ואמרינן אמאי מחיך אי
גימא משום דר' חייא

מחילה של ברזל נמי עיילי זה מוא. מתתאי דהא סתם מחילה י טפחים היא ולא מטיא עד קרקעית המים ואפילו מגעת לקרקעית המים אי אפשר שלא יכנסו המים מתחתיה: אלא משום. הכי מחייד עליה: דקל הוא שהקילו חכמים במים. במחילה כל דהו ובלבד שיהא

זה י' מהניח זה ואע"ג דעלייה ביה
מיא מעילא ומתתאי: דכדעא מיניה
רבי עזרא גו' ורי היכי דמחילה
תלויה מהניא מחילת הקנים נמי
מהניא דמה לי מיערבי מיא מתתאי
מה לי מיערבי זאך למחברו: היינו
פנא קמא. ר' יהודה לקמא [מיה] לאיה
רוח שירא יס לו ד' אמות תנא
קמא רבנן דפליגי עליה דר' יוחנן בן
נורי: שמונה על שמונה איכא צינייהו.
דרבנן סברי ד' לכל דדין היינו
שמונה על שמונה ור' יהודה סבר למד
רוח ותו לא דדקתני ומודה ר' יהודה
לר' אליעזר שאס צירר לו שמים לבאן
ושמים לבאן שאין יכול לחזור בו וכן
אס צירר לבדעתו לרוח אחת:

מחלוקת. דר' מאיר לשרי שמונה על שמונה להילוך: לרבי יהודה ממונממות ולרבי מאיר גדולות דפיסוט ידים ורגלים יותר מאמה הוא: **באמה ידיה.** איש לפי מה שגופו ארוך יש לו ד' אמות באמתו הארוכה: **אל קדש.** לכל אדם אמות שזה של ו' טפחים ציונים למידת שמי אמות שהיו בשמן (בזרייה) שנעשו למידת אמתו של משה: **גביש אצמור.** משנה היא ^(ה) במס' כלים ^(פ') (י"ז משנה יא)

יש שאמרו הכל לפי מה שהוא אדם
מלא קומצו מנחה מלא חפניו קטרת
מלא לוגמינו ביום הכפורים ובזמן
שמי סעודות לעירוב וליתני נמי ד'
איתן ליוצא חוץ לתחום: אי הוה
ידיקתו כולי האי. כבולי הש"ס כל הוה
היו מזנינו לתרוי' כל דיוקן ולא הוה
תנין: משום דלויכא ננס באיברי.
שגופו בינוני ואמתו קצרה ולא סגי
ליה באמה ידיה וצעי למיתב ליה
באמה של קדש: היו שנים נר'.
מתניתין פרישנא לעיל: מאי שנא
הסם דפליגיתו. דלמורו בצנן לקמן?
ששזמעתין שלשתן אסורין לטלטל זו
עם זו: אלושי דיוקין. דלירי ההלכות
רבים ולא ידעי כולן להזהר ואמתו
לטלטלי כליש ששבתו בחיטונה לתוך
חיטונה אחרת דרך אמצעית: הכא.
בגי ג' אששים יכולין היטונים ליזהר
דהא מועטין נינהו ולא אלושי: שמים
החיטונות אסורות זו עם זו. כלים
ששבתו בזו אסור להניחם על זו דרך
אמצעית שנמצא שיצאו ממשותן
לרשות האסור להן: ה"ג אמאי כיון
דערבי חיטונות כהדי אמצעית הוו
לכו חדא. (א) (ולישתרו כולם דדמי
כמאן דדיירי התם דומיא דבני חצר
שעירבו ויהבי כולהו עירובן בצית
אחד דלמנו ככליו דרו כולהו בצומת
בצית ואחר דההוא צית הויל ומשתרי
בה הכא נמי דמו כמאן דדיירי כולהו

בחדר אמלעים וכו') וקס"ד כגון שנת
הבזמים לערב יחד לפי שהבזים מיוחד
ומניחים אותו בחדר מן הבזמים וכש
אותו בחדר מבזי חדר אחרת: וזי ה
אמלעים עירובם בזו ובזו. 77דמא

ממ חפצי הפקר קנין שביטה, והני מיה קנו שביטה. אמאי מחיך משום הא דתניא בהדיא נהרות המושכן שני תחומי שבת מכונסין הוו, ומשום הכי תני דל קיימא לן שהקילו דכמיס על המס דאפילו תלון תני תינה אמת דהני מי שהוציאוהו גרים אז וזוהי אלא ארבע עשרה. ופריך קאמ שמונה על שמונה

ממי שהוציאוהו פרק רביעי עירובין. מח.

רבי יהודה חיינו תנא קמא. וא"ת דילמא ר' אליעזר ור' יהודה לא פליגי אהנה קמא אלא לפרושי מלתיה קאמו וכן מציינו פרק ב"ג (פסהדרין דף כה.) גבי לא ירבה לו נשים וצריכי ממני' בריש חזקת הבתים (ב"ב דף כה.) ואומר ר"י דע"כ ר' אליעזר לא מפרש מילתיה

דמנא קמא אלף פליג עליה דהא ת"ק
קאי אר' יוחנן בן נורי דלמור יס' לו
אלפים אמה לכל רוח ולא היה באמצעיותו
הכי נמי ד' אמות לת"ק וא"ת א"כ
מאי פריך הניינו ת"ק כיון דמנא קמא
ארצי יוחנן בן נורי קאי יס' לו ד'
אמות לכל רוח ולי' דכפר המקשה
אע"ג דאלפים דרבי יוחנן ^(א) הוי לכל
רוח דהו' ד' אלפים על ד' אלפים ד'
אמות דת"ק הו' ד' אמות בין הכל
דומיא דטלטול ארבע אמות בדרשות
הרביס דהוי פ' ד' אמות לכל רוח
שיריה כמו שאמר ר' יהודה לכן פריך
הניינו ת"ק ור"ח גרים דחכמים היינו
ת"ק פ' ת"ק דריש פרקין דמי
שהוליוהו נכרים אין לו אלף ד' אמות
ואע"ג דלנים מענין אחד מ"מ פריך
דחכמים דפליגי ארצי יוחנן בן נורי
לא היה אלף להוכיח ד' אמות אלף
אין לו לנים ומתקמא דריש ^(א) לו ד'
אמות לכל רוח: **ג' נופ' ג' אמות.**

וא"ת אחאי בעינין גבי היק ראיה
מחילה ד' אמות בשותפין (ב"ב דף 33:)
וי"ל דפעמים שיש גבשושית סמוך
לכותל ופעמים נמי שגבשיה עקיבו
ועומד על אצבעות רגליו ועוד לה
דלמך הכא גופו ג' אמות היינו בלא
ראשו וכן משמע ב'המלביע (עמ"ס 35)
דלמך המואיל משוי למעלה מיו"ד
חייב שכן משא בני קסה דלמך מר
ארון תשעה וכפרת טפה וגמירי כל
טוהא דמדלי במוטה חילתא מלעיל
ותרמי חילתי מלתתא אישתכח דלמעלה
מי"ה הוה קאי (י) ובצפת ה' נושאם
אמו דל מיי"ה טפחים ד' חילתי ארפח
וכפרת היינו ששה וצ' שליש טפה
ונשתיירו עד הקרקע י"א טפחים
ושליש אצל אס אדס עס ראשו רק י"ח
טפחים יגיב הארון עד למטה מיו"ד
דראש וואר מחזיק יותר מטפה ושליש
וגבי כוכין בעינין נמי ד' אמות בצרק
המוכר פירות (ב"ב דף 33: ק) היינו עס
ראשו ועוצי דפי הארון ושיעור מקוה
דהוי אמה על אמה ברום שלש אמות
לחו משום שלח יהא גובה האדס יותר
מג' אמות אלא משכנכם במים האדס
עולין וגם קאמ ירכין ראשו והא דכתיב
במקרום מגילת אסתר פרשנתיא
אינטיב עד תלת אמות וכן כולם הסם
קטועי ראש הוו ה' :

הכא דלא פליגיתו
ר' יון הכא לא אוושי
ות כו' ואמאי כיון
דלא פליגיתו דיוני

ועירובה כגון שנתנה אמצעית עירובה בזה ועירובה
יילו תימא שנתנו עירובן באמצעית כגון שנתנוהו
בשני

משפט עירוני חזירות קתם חזר יש זה בזים הרבה וארצות נני
וסור להוציא מרשות לרשות דהיינו מן הזמים לחזר בלא עירוב
יין לעשות רשות אחת נוטלין העירוב שגבו מן הזמים ונותנין
שמימות דהיינו עבדה לא גרסיין הכל עד לקמן [ע"ז:] שמימה
ואין דיורי חילונות באמצעים למימרא דכי הדדי גינהו:
בשי

שנא הכה דלא פלגיתו ומאי שנא הוה בעלמא פלגיתו עלי. ורבנן, הוה בחצירות לא אושמי
עלילי חצירותי וטלטלו חצירותו מן מלו. הוה אושמי דירויי כי אילו שלשה אמצעים הנה
אמרי כיבוא החצירות מטלטל מן מלו, האמצעי מכריע כי אסורין לו, ונבטנים משום הדין
מיישנין דילמא מטלטל ולא אדעתיה. ושמום החצירות אסורות זו עם זו. אקשין עלה אמר
החצירות הדין אמצעי, הייא לא כאלו הכה דרה לישתייה בחי' אמצעי. ופריך ר' חוריי
דכוז וכוז לא מברכא עליהו יחי דיריה. רב ששת אמר כי אסורין שנתנו יסודות אחת חתך

עין משפט
נר מצוה

מזר א ב מיי פייצ מהלי
 שבת הלכה טו סמג
 לאוין סה וסו טוש"ע א"ח
 סי' שמט סעיף א וסי' שזו
 סעיף א:
מזה ג ד ה מיי פ"ד
 מהלכות עירובין
 הלכה כג טור ש"ע א"ח
 סי' שעת סעיף א:

רבינו חננאל (המשך)

והכנסים אמרם אין על
לכל ארבע שנה לכל
ורח, שהן שמונה על
שמונה. ויפריש בלמדי
אין ישראל [מן] שביר
לו מבעוד יום ויקדיש
עליו היום, ושמעיהם מן
היה, הית' [דן] לא כנס
דברי ר' מאיר. ר' יהודה
אמר [נסבן]. אל על ארבע
אמאות. ואמרתם לא
פדיון א, שה' שהוציאנו
אגוס א' רוח ונה
אמאות עליה. א"ר בנה
מודה ר' יודה שהם ביר
לו שאינו כלי לחזור בו
נתיב אני מבי ששן
שמונה על שמונה ביר
ר' מאיר, כלומר ארבע
אמאות לכל רוח ישן
שמונה על שמונה אמות.
אמר רבה במתולת ליהלך.
שם אפילו ר' יוחנן ב' [הלך]
נורי אל תהיר לו [הלך]
אלא [אלא להלך] אלפים
אמה, אבל לטלטל ב' שפ
הכל ר' אמת א' א' ב' ב'
ד' אמות היכא
מביב. דתנייש שבו א' א'
תחתית, תחתיתיש ומה
תחתית, גופו ג' אמות
ואמה. ר' פישט דיר
ורבלי. והני

מזמזמנות דבריו ר' מאיר.
 א"ר יהודה אמר
 אתה, כדי שיהיה נוטל
 חפץ ממראשתי ויניח
 מלפניו, והניח ד'
 מרווחות ולא מזמזמנות.
 ובענין לה הניח ד' אמות
 ויהיה ב"ה באמה ידיה
 לא באמה של קדוש, א'
 אצמרת באמה ידיה אמאי
 לה הניח לה ב' כס' לים'
 פרק י"א שש אצמרת לא
 מה שהו אדם, קומץ
 מנחת, וחופני הקטורת,
 והשתתף לה להניח לה
 בכוס הכפורים כו', ליתני
 בהיחיו ארבע אמות
 באמה שלו, ואז משום
 דאיכא נס באיברין, פי'
 שיש אורך ואמיתו
 בקצרה שאינן ד' אמות
 באמתו כחתינו, יתני
 במשה חוץ מן נס
 באיבריו שאין נחנין לה
 באמתו, ואסיקנא א"ל רב
 פפא אביה דרב מרשיא
 א"ר אבהו לדבדבא רב

הוא לא תנין. מחני' הו'
שנים מקצת אמתיו של
הה' בתוך אמתיו של ה'
מביאין [ואורלין] באמצע
[תולדן] שלא יצא כ"ה
עד ושתים החיצונות
אמרתו זו ע"ז. פ"ה כ"ה
שנים ביניהן שלש אמות
ושל אחד מהם יצא אחד
וכשת' אמות, שלו' ונשא
לו שתי אמות בזה הדג
שביניהם, וכל אחד ואחד
מותר לו לשלש אמות
התקרבות לו, נמצא
באחת האמצעית שביניהן
מותרין לשלש. ה' שמעון
קאמר להו' ר' שמעון
לרבנן מכדי למה דאמר
הה' שלש לו' מא'
ויון. לומר יתכן שישכחו
ע' וישווין. שכל שיתחבר
שנים, אבל בלתי
כיון דגריבה לה דא' מן
כ"ה שנתה האמצעית עירוב
באמצעות וכוון שנתו ב'